II

(Ne teisėkūros procedūra priimami aktai)

SPRENDIMAI

TARYBOS SPRENDIMAS (BUSP) 2021/698

2021 m. balandžio 30 d.

dėl pagal Sąjungos kosmoso programą diegiamų, eksploatuojamų ir naudojamų sistemų ir paslaugų, galinčių turėti įtakos Sąjungos saugumui, saugumo, kuriuo panaikinamas Sprendimas 2014/496/BUSP

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Europos Sąjungos sutartį, ypač į jos 28 straipsnį,

atsižvelgdama į Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai pasiūlymą,

kadangi:

(1) atsižvelgiant visų pirma į Europos pasaulinės palydovinės navigacijos sistemos (GNSS) strateginę dimensiją, regioninę bei globalią aprėptį ir įvairiapusį naudojimą, ši sistema yra padidintos rizikos infrastruktūra, kurios diegimas ir naudojimas gali daryti poveikį Sąjungos ir valstybių narių saugumui;

(2) kai dėl tarptautinės padėties Sąjunga turi imtis operatyvinių veiksmų ir kai dėl GNSS veikimo galėtų būti padarytas poveikis Sąjungos ar jos valstybių narių saugumui, arba tuo atveju, kai kyla grėsmė GNSS eksploatavimui, Taryba turėtų priimti sprendimą dėl reikiamų priemonių, kurių turi būti imtasi;

(3) todėl Taryba priėmė Sprendimą 2014/496/BUSP ([1]);

(4) Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2021/696 ([2]) nustatoma Sąjungos kosmoso programa (toliau – Programa) ir įsteigiama Europos Sąjungos kosmoso programos agentūra (toliau – Agentūra). To reglamento 3 straipsnyje nustatyta, kad Programą sudaro penki komponentai: pasaulinė palydovinė navigacijos sistema (GALILEO), regioninė palydovinės navigacijos sistema (EGNOS), Žemės stebėjimo sistema (Copernicus), kosmoso stebėjimo ir sekimo sistema, kurią papildo stebėjimo parametrai, susiję su kosmoso meteorologiniais reiškiniais ir šalia Žemės skriejančiais objektais (toliau – informuotumas apie padėtį kosmose) ir palydovinio ryšio paslauga (GOVSATCOM);

(5) kosmoso technologijos, duomenys ir paslaugos tapo nepakeičiama kasdienio europiečių gyvenimo dalimi ir yra itin svarbūs siekiant išsaugoti daugelį Sąjungos ir jos valstybių narių strateginių interesų. Be to, pačios su kosmosu susijusios sistemos ir paslaugos yra potencialūs saugumo grėsmių taikiniai;

(6) kiekvieno Programos komponento diegimas, eksploatavimas ir naudojimas galėtų sukelti eilę potencialių saugumo grėsmių Sąjungos ir jos valstybių narių saugumui ir esminiams interesams. Todėl tikslinga išplėsti Sprendimo 2014/496/BUSP taikymo sritį, kad ji apimtų pagal tuos komponentus sukurtas sistemas ir paslaugas, kurias pagal

([1]) 2014 m. liepos 22 d. Tarybos sprendimas 2014/496/BUSP dėl Europos globalios navigacijos palydovinės sistemos diegimo, veikimo ir naudojimo aspektų, turinčių įtakos Europos Sąjungos saugumui, kuriuo panaikinami Bendrieji veiksmai 2004/552/BUSP (OL L 219, 2014 7 25, p. 53).

([2]) 2021 m. balandžio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/696, kuriuo sudaroma Sąjungos kosmoso programa, įsteigiama Europos Sąjungos kosmoso programos agentūra ir panaikinami reglamentai (ES) Nr. 912/2010, (ES) Nr. 1285/2013 bei (ES) Nr. 377/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES (žr. šio Oficialiojo leidinio p. 69).

Reglamento (ES) 2021/696 107 straipsnio 1 dalies e punktą įsteigtas komitetas (saugumo sudėties) nustatė kaip itin susijusias su saugumu, atsižvelgiant į Programos komponentų skirtumus, visų pirma kiek tai susiję su valstybių narių įgaliojimais su Programa susijusių jutiklių, sistemų arba kitų pajėgumų atžvilgiu ir jų vykdoma tų aspektų kontrole;

(7) buvo atsižvelgta į patirtį, įgytą įgyvendinant Sprendimą 2014/496/BUSP pastaraisiais metais. Todėl reikėtų atitinkamai pritaikyti Sprendime 2014/496/BUSP numatytas operacines procedūras;

(8) informaciją ir ekspertines žinias, susijusias su tuo, ar įvykis, susijęs su kosmosu susijusia sistema arba paslauga, kelia grėsmę Sąjungai, valstybėms narėms arba su kosmosu susijusioms sistemoms ir paslaugoms, Tarybai ir Sąjungos vyriausiajam įgaliotiniui užsienio reikalams ir saugumo politikai (toliau – vyriausiasis įgaliotinis) turėtų teikti Agentūra arba atitinkama struktūra, kai tinkama, paskirta pagal Programos komponentą sukurtos sistemos arba teikiamos paslaugos saugumui stebėti pagal Reglamento (ES) 2021/696 34 straipsnio 4 dalį (toliau – paskirta saugumo stebėsenos struktūra), arba valstybės narės ar Europos Komisija. Be to, tokią informaciją taip pat gali teikti trečiosios valstybės;

(9) operacinių įpareigojimų grandinėje, kuri turi būti nustatyta siekiant reaguoti į grėsmes Sąjungai, valstybėms narėms arba bet kurioms pagal Programą sukurtoms sistemoms ir paslaugoms, turėtų būti apibrėžti atitinkami Tarybos, vyriausiojo įgaliotinio, Agentūros, visų paskirtų saugumo stebėsenos struktūrų ir valstybių narių vaidmenys;

(10) Reglamento (ES) 2021/696 28 straipsnyje nustatyta, kad Komisijai tenka visa atsakomybė už Programos įgyvendinimą, įskaitant įgyvendinimą saugumo srityje. Šiame sprendime turėtų būti apibrėžti Tarybos ir vyriausiojo įgaliotinio įpareigojimai siekiant užkirsti kelią grėsmėms, kylančioms dėl su kosmosu susijusių sistemų ir paslaugų diegimo, eksploatavimo ir naudojimo, arba tuo atveju, kai kyla grėsmė toms sistemoms ar paslaugoms;

(11) šiuo atžvilgiu pagrindinės nuorodos į grėsmes pateikiamos konkrečioms sistemoms skirtų saugumo reikalavimų aktuose, kuriuose išdėstytos pagrindinės bendrosios grėsmės, kurias turi šalinti kiekvienas Programos komponentas, ir atitinkamuose sistemų saugumo planuose, kuriuose pateikiami saugumo rizikos registrai, sukurti kiekvieno komponento saugumo akreditacijos procesuose. Tomis pagrindinėmis nuorodomis bus remiamasi nustatant grėsmes, konkrečiai tas, kurios turi būti aptariamos šiame sprendime, ir užbaigiant šio sprendimo įgyvendinimui reikalingas operacines procedūras;

(12) skubos atvejais sprendimus gali tekti priimti vos per kelias valandas po informacijos apie grėsmę gavimo. Jei aplinkybės neleidžia Tarybai priimti sprendimo siekiant išvengti grėsmės arba sušvelninti didelę žalą esminiams Sąjungos arba vienos ar kelių jos valstybių narių interesams, arba tuo atveju, kai kyla grėsmė su kosmosu susijusioms sistemoms ar paslaugoms, vyriausiajam įgaliotiniui turėtų būti suteikti įgaliojimai teikti reikiamus laikinus nurodymus. Tokiomis aplinkybėmis apie tai turėtų būti nedelsiant informuojama Taryba ir turėtų būti kuo skubiau peržiūrimi laikini nurodymai;

(13) pagal Reglamento (ES) 2021/696 34 straipsnio 5 dalies b punktą, Agentūra savo atsakomybės srityje turėtų užtikrinti GALILEO saugumo stebėsenos centro (GSSC) eksploatavimą pagal to straipsnio 2 dalyje nurodytus reikalavimus ir nurodymus, parengtus pagal šio sprendimo taikymo sritį. Pagal Reglamento (ES) 2021/696 79 straipsnio 1 dalies j punktą, Agentūros vykdomasis direktorius turėtų užtikrinti, kad Agentūra, kuri yra atsakinga už GSSC eksploatavimą, galėtų vykdyti nurodymus, teikiamus pagal šį sprendimą;

(14) paskirtos atitinkamos saugumo stebėsenos struktūros turėtų veikti laikydamosi saugumo reikalavimų, nurodytų Reglamento (ES) 2021/696 34 straipsnio 2 dalies pirmoje pastraipoje, ir pagal šį sprendimą parengtų nurodymų;

(15) be to, Europos Parlamento ir Tarybos sprendime Nr. 1104/2011/ES ([3]) nustatytos taisyklės, pagal kurias valstybės narės, Taryba, Komisija, Europos išorės veiksmų tarnyba, Sąjungos agentūros, trečiosios valstybės ir tarptautinės organizacijos gali naudotis viešąja reglamentuojama paslauga, kurią teikia pagal GALILEO programą sukurta pasaulinės palydovinės navigacijos sistema. Visų pirma, Sprendimo Nr. 1104/2011/ES 6 straipsnyje nustatyta, kad GSSC užtikrina kompetentingų viešosios reglamentuojamos paslaugos institucijų, Tarybos, vyriausiojo įgaliotinio ir kontrolės centrų veiklos sąsają,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

1. Šiame sprendime nustatomi įpareigojimai, kuriuos turi vykdyti Taryba ir vyriausiasis įgaliotinis:

a) siekiant užkirsti kelią grėsmei Sąjungos ar vienos arba kelių jos valstybių narių saugumui arba sušvelninti didelę žalą esminiams Sąjungos ar vienos arba kelių jos valstybių narių interesams, kylančias dėl pagal Sąjungos kosmoso programos (toliau – Programa) komponentus sukurtų sistemų ir teikiamų paslaugų diegimo, eksploatavimo ar naudojimo, arba

b) tuo atveju, kai kyla grėsmė bet kurios iš tų sistemų eksploatavimui ar tų paslaugų teikimui.

2. Įgyvendinant šį sprendimą tinkamai atsižvelgiama į Programos komponentų skirtumus, visų pirma kiek tai susiję su valstybių narių įgaliojimais su Programa susijusių jutiklių, sistemų arba kitų pajėgumų atžvilgiu ir jų vykdoma tų aspektų kontrole.

2 straipsnis

1. Tuo atveju, kai kyla tokia grėsmė, atitinkamai valstybės narės, Komisija, Europos Sąjungos kosmoso programos agentūra (toliau – Agentūra) arba bet kuri pagal Reglamento (ES) 2021/696 34 straipsnio 4 dalį paskirta saugumo stebėsenos struktūra (toliau – paskirta saugumo stebėsenos struktūra) nedelsdami praneša vyriausiajam įgaliotiniui visus jų žinioje esančius duomenis, kuriuos jie laiko svarbiais.

2. Vyriausiasis įgaliotinis nedelsdamas praneša Tarybai apie grėsmę ir jos galimą poveikį Sąjungos ar vienos arba kelių jos valstybių narių saugumui ir atitinkamos sistemos eksploatavimui arba paslaugos teikimui.

3 straipsnis

1. Taryba, spręsdama vieningai vyriausiojo įgaliotinio pasiūlymu, priima sprendimą dėl būtinų nurodymų atitinkamai Agentūrai arba bet kuriai paskirtai saugumo stebėsenos struktūrai.

2. Agentūra arba atitinkama paskirta saugumo stebėsenos struktūra ir Komisija konsultuoja vyriausiąjį įgaliotinį dėl galimo platesnio bet kurių nurodymų, kuriuos vyriausiasis įgaliotinis ketina pasiūlyti Tarybai pagal 1 dalį, poveikio pagal Programos komponentus sukurtoms sistemoms ir teikiamoms paslaugoms.

3. 1 dalyje nurodytame vyriausiojo įgaliotinio pasiūlyme pateikiamas siūlomų nurodymų poveikio vertinimas.

4. Politinis ir saugumo komitetas (PSK) atitinkamai pateikia Tarybai nuomonę dėl visų pasiūlytų nurodymų.

([3]) 2011 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 1104/2011/ES dėl Galileo programos pagrindu sukurtos pasaulinės navigacijos palydovų sistemos paslaugos valstybinėms institucijoms prieigos tvarkos (OL L 287, 2011 11 4, p. 1).

4 straipsnis

1. Skubos atveju, kai reikia imtis neatidėliotinų veiksmų prieš Tarybai priimant sprendimą pagal 3 straipsnio 1 dalį, vyriausiasis įgaliotinis įgaliojamas pateikti būtinus laikinus nurodymus Agentūrai arba atitinkamai paskirtai saugumo stebėsenos struktūrai. Vyriausiasis įgaliotinis gali pavesti Europos išorės veiksmų tarnybos Generaliniam sekretoriui vyriausiojo įgaliotinio vardu teikti tokius nurodymus Agentūrai arba atitinkamai paskirtai saugumo stebėsenos struktūrai.

2. Vyriausiasis įgaliotinis nedelsdamas informuoja Tarybą ir Komisiją apie visus pagal 1 dalį pateiktus nurodymus.

3. Taryba kuo greičiau patvirtina, pakeičia arba panaikina vyriausiojo įgaliotinio laikinus nurodymus.

4. Vyriausiasis įgaliotinis tuos laikinus nurodymus nuolat peržiūri, atitinkamai juos iš dalies pakeičia arba panaikina, jei neatidėliotini veiksmai tampa nebereikalingi. Bet kuriuo atveju laikini nurodymai nustoja galioti po keturių savaičių nuo jų pateikimo arba Tarybai priėmus sprendimą pagal 3 dalį.

5 straipsnis

1. Per metus po to, kai pagal Reglamento (ES) 2021/696 107 straipsnio 1 dalies e punktą įsteigtas komitetas (saugumo sudėties), remdamasis Komisijos pagal Reglamento (ES) 2021/696 34 straipsnio 2 dalį atliktos rizikos ir grėsmių analizės rezultatais ir laikydamasis to reglamento 107 straipsnio 3 dalyje nustatytos procedūros nustato, ar pagal konkretų Programos komponentą sukurta sistema arba teikiama paslauga (arba abi) yra itin susijusios su saugumu, vyriausiasis įgaliotinis parengia ir pateikia PSK tvirtinti būtinas praktinio šiame sprendime nustatytų nuostatų įgyvendinimo, kiek tai susiję su atitinkama sistema arba paslauga (arba abiem), operacines procedūras. Tuo tikslu vyriausiajam įgaliotiniui padeda atitinkamai valstybių narių, Komisijos, Agentūros ir atitinkamos paskirtos saugumo stebėsenos struktūros ekspertai.

2. 1 dalyje nurodytos operacinės procedūros gali apimti iš anksto apibrėžtus nurodymus, kuriuos turi vykdyti atitinkamai Agentūra arba atitinkama paskirta saugumo stebėsenos struktūra.

3. Vyriausiasis įgaliotinis ne rečiau kaip kas dvejus metus peržiūri operacines procedūras, visų pirma atsižvelgdamas į atlikus kasmetinį šio sprendimo įgyvendinimo vertinimą įgytą patirtį, arba valstybės narės prašymu, ir jas pateikia PSK patvirtinti.

4. Vyriausiasis įgaliotinis bent kartą per metus informuoja PSK apie vykdomą su praktiniu šio sprendimo įgyvendinimu susijusią veiklą.

6 straipsnis

1. Laikantis Sąjungos arba Sąjungos ir jos valstybių narių sudarytų tarptautinių susitarimų, įskaitant susitarimus, pagal kuriuos suteikiama prieiga prie reglamentuojamos viešosios paslaugos pagal Sprendimo Nr. 1104/2011/ES 3 straipsnio 5 dalį, vyriausiasis įgaliotinis įgaliojamas sudaryti administracinius susitarimus su trečiosiomis valstybėmis dėl bendradarbiavimo siekiant įgyvendinti šį sprendimą. Tokius susitarimus turi patvirtinti Taryba, spręsdama vieningai.

2. Jei pagal tokius susitarimus reikalinga prieiga prie Sąjungos įslaptintos informacijos, įslaptintos informacijos teikimas arba keitimasis ja tvirtinamas pagal taikytinas saugumo taisykles.

7 straipsnis

Taryba peržiūri ir prireikus iš dalies pakeičia šiame sprendime nustatytas taisykles ir procedūras ne vėliau kaip per trejus metus nuo šio sprendimo įsigaliojimo dienos, arba valstybės narės prašymu.

8 straipsnis

Valstybės narės imasi priemonių, būtinų šio sprendimo įgyvendinimui užtikrinti atitinkamoje jų atsakomybei priskiriamoje srityje, vadovaujantis, *inter alia*, Reglamento (ES) 2021/696 34 straipsnio 6 dalies a punktu. Tuo tikslu valstybės narės paskiria vieną ar kelis kontaktinius punktus, kad jie padėtų vykdyti operacinį grėsmės valdymą. Tie kontaktiniai punktai gali būti fiziniai arba juridiniai asmenys.

9 straipsnis

Sprendimas 2014/496/BUSP panaikinamas.

Pagal Sprendimą 2014/496/BUSP nustatytos operacinės procedūros, susijusios su GALILEO sistema, taikomos tol, kol jos bus atnaujintos pagal šį sprendimą.

10 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* dieną.

Jis taikomas nuo 2021 m. sausio 1 d.

Priimta Briuselyje 2021 m. balandžio 30 d.

Tarybos vardu
Pirmininkė
A. P. ZACARIAS